

Література

1. Медведчук А.В. Інтерактивні методи навчання іноземної мови. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Педагогіка і психологія", 2018, №2(16), с. 307-311.
2. Руднік Ю.В. Підготовка вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов, Дис. На здоб. Наук.ступ. кандидата пед.наук, 13.00.04,Київ, Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018, 338 с.

Марина Білоцерковець

к.п.н., доцент кафедри іноземних мов

Сумського національного аграрного університету

ЕКСТРАПОЛЯЦІЯ СТРАТЕГІЙ ЄС ДЛЯ РОЗВИТКУ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

В епоху цифровізації свобода слова та волевиявлення особистості, які є фундаментальними основами демократичних суспільств, стали водночас і одними з їхніх найбільших вразливих місць. Застосування широкого спектру інструментів інформаційного впливу уможливило досягнення значних результатів у сфері інформаційної війни через використання психологічних особливостей людей, їх обмежену готовність до опору комплексним інформаційним операціям, основними засобами яких стали фейкові новини, пропаганда, робота «фабрик тролів», ІПСО тощо.

Головним інструментом захисту у такій ситуації є поширення медіаграмотності у суспільстві, адже саме медіаграмотність дає практичні вміння та навички оцінки медійного процесу, формує у громадян навички критичного мислення, культуру споживання медійного продукту та вміння орієнтуватися у новому мультимедійному просторі, а також основні знання про способи впливу ЗМІ як на свідомість окремої особистості, так і на масову свідомість.

Євроінтеграційні процеси, які відбуваються наразі в Україні, сприяють посиленню ролі популяризації медіаграмотності серед широких верств населення. Під час 23-го саміту Україна-Європейський

Союз було ухвалено спільну заяву щодо співпраці між Україною та ЄС, у якій, серед іншого, йшлося і про важливість медіаграмотності і стратегічних комунікацій у сфері протидії дезінформації, згадано питання кібербезпеки і відзначено керунок на інтеграцію України в Єдиний цифровий ринок. Зокрема, було підкреслено важливу роль, яку відіграють громадянське суспільство, молодь та незалежні ЗМІ в усіх сферах суспільного та політичного життя, а також у контексті протидії дезінформаційним кампаніям, спрямованим проти України та ЄС [1].

Питання медіаосвіти та медіаграмотності привертають значну увагу та стимулюють запровадження низки ініціатив як з боку державних органів (Міністерство освіти і науки, Міністерство культури та інформаційної політики, Міністерство цифрової трансформації), так і громадськості, зокрема, започатковано організації «Інтерньюз-Україна», «Детектор медіа», Академія української преси, Національний проект з медіаграмотності «Фільтр» тощо.

Сумський НАУ відіграє важливу роль у формуванні інформаційної і медійної грамотності, поширенні достовірної інформації про різні сторони життя через висвітлення подій на сайті університету, видання власної газети «Вісник СНАУ», запровадження Офісу промоції, організації Медіа-школи. Сумський НАУ активно співпрацює з місцевою владою, зокрема Сумською ОВА, підтримує науково-дослідні ініціативи та проекти з медіаінформаційної грамотності та фактчекінгу [3].

Так, з листопада 2022 в Сумському НАУ розпочав роботу міжнародний проект «Екстраполяція стратегій ЄС для розвитку медіаграмотності студентів у вищій освіті України» за підтримки фонду Жан Моне в межах Програми ЄС Еразмус+. Проект спрямований на популяризацію основних напрямів політики ЄС у сфері медіаосвіти та залучення закладів вищої України до європейського дискурсу з медіаграмотності в умовах неспровокованого військового вторгнення росії в Україну.

Наш проєкт базується на досвіді Європейського Союзу, адже європейські країни протягом ХХ сторіччя (у т.ч. – в умовах холодної війни та значної інформаційної активності СРСР) набули всебічного досвіду масштабного впровадження медіаграмотності на всіх рівнях. У даному дискурсі медіаграмотність включає всі технічні, когнітивні, соціальні, громадянські, етичні та творчі здібності, які дозволяють

громадянину отримувати доступ до інформації через медіа; ефективно використовувати, безпечно і відповідально створювати та ділитися медіаконтентом через різні медіа платформи.

Концепція проєкту полягає у підвищенні обізнаності студентської молоді, науково-педагогічних працівників та широкого загалу щодо сучасних тенденцій функціонування європейського медіа-простору, формування національного інформаційного простору та протидії маніпуляціям у ньому; розробка підходів, форм, методів та інструментів, які б позитивно впливали на розвиток медіаграмотності та критичного мислення, сприяли міжкультурній комунікації, підтримці євроінтеграції та подальшому міжнародному співробітництву як в академічній, так і у сфері майбутньої професійної діяльності [4].

Вбачаємо таку діяльність пріоритетною в умовах воєнного стану, адже питання національного інформаційного простору по своїй важливості посідає друге місце після державної незалежності. Якщо держава не забезпечує використання свого інформаційного поля в інтересах саме держави та її громадян, то її інформаційний простір буде використаний проти неї самої [2].

Література

1. Спільна заява за підсумками 23-го Саміту Україна – Європейський Союз (2021). Retrived from: <https://bit.ly/3BDwGWT>
2. СТРАТЕГІЯ інформаційної безпеки (2021). <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>
3. Marina Bilotserkovets, Tatiana Fomenko, Oksana Gubina, Tetiana Klochkova, Oksana Lytvynko, Maryna Boichenko, & Olena Lazareva (2021). Fostering Media Literacy Skills in the EFL Virtual Classroom: A Case Study in the COVID-19 Lockdown Period. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 20(2), P. 251-269. Retrived from: <https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14>
4. Tatiana Fomenko, Marina Bilotserkovets (2022). Interactive EFL classes for developing students' critical thinking in agrarian university. *Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки*, 12, 140-145. Retrived from: <https://doi.org/10.33251/2522-1477-2022-12-140-145>